

ปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*

Problems and Needs of the People in the Provision of Public Health and
Environmental Services of Muang Phrapradaeng Municipality
Samutprakan Province

ศจีพรรณ แสงอ่อน**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม 2) ด้านรักษาความสะอาด 3) ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข และ 4) ด้านสัตวแพทย์ ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล กลุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชาชนที่มีบ้านเรือนอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมือง พระประแดง และมีสิทธิเลือกตั้ง จาก 9 ชุมชน จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 3.47$) ด้านสัตวแพทย์ ($\bar{X} = 3.33$) และด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.15$) ส่วนความต้องการ ของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 3.57$) ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.47$) และด้านสัตวแพทย์ ($\bar{X} = 3.29$) สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม ระหว่างเพศ อายุ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทบัณฑิต เรื่อง ปัญหาและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมี ดร.ครุณี จำปาทอง ดร.นงเยาว์ อุทุมพร และดร.หลุยส์ อัมสุทธิ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

** นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี E-mail Address :
noo.sa@thaimail.com

อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า เพศต่างกัน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) นอกจากนั้น การเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า เพศต่างกันมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ต่างกัน พบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

Abstract

The objectives of this research were to study problems and needs of the people in the provision of Public Health and Environmental services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, and compare problems and needs of the people in the provision of Public Health and Environmental Services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, The scope of study was designed in four aspects : 1) sanitation and environmental hygiene, 2) cleanliness; 3) public health service center and 4) veterinarian between sex, age, occupation, community and duration of residence in the municipal. The collecting data were 398 informants and nine communities in the municipal area of Muang Phrapradaeng. The instrument used in collecting data was questionnaire. The data were analysed and presented in percentage, the average, the standard deviation, t-test and F-test.

It was found that : Problems of the people in the provision of Public Health and Environmental services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, in the overview, were in moderate level. Regarding individual aspect, it was found to be moderate in all aspects, ranging in order of significance as follows: Cleanliness ($\bar{x} = 3.47$) , veterinarian ($\bar{x} = 3.33$) and sanitation and environmental hygiene ($\bar{x} = 3.15$) . Needs of the people in the provision of Public Health and Environmental services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, in the overview, were also seen as moderate, ranging in order of significance as follows: Cleanliness($\bar{x} = 3.57$), sanitation and environmental hygiene ($\bar{x} = 3.47$) and veterinarian ($\bar{x} = 3.29$). In comparison the problems of the people in the provision of Public Health and Environmental services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, classified by sex, age, occupation, community and duration of residence in the municipal, it was found that problems of different sexes had no significance, while problems of different ages, occupations, communities and duration of residence in the municipal were different at the statistical significant level of 0.05. In so doing, in comparison of needs of the people in the provision of Public Health and Environmental services of Muang Phrapradaeng Municipality, Samutprakan Province, it was found that needs of different sexes had no significant, while needs with significant statistical difference at 0.05 level were found in different ages, occupations, communities and duration of residence in the municipal.

บทนำ

แผนพัฒนาสุขภาพ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดเป้าหมายด้านการพึ่งพาตนเอง และ การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านสาธารณสุข ให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดการเรื่องสุขภาพอนามัย เมื่อพิจารณานโยบาย และทิศทางของรัฐร่วมกับกระแสทางสังคมที่ส่งเสริม การกระจายอำนาจให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการพัฒนาท้องถิ่น และการเกิดองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งระบบการส่งเสริม และพัฒนาการสาธารณสุขในชุมชน จึงสมควรที่จะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, หน้า 2)

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถือว่ามีความสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากสุขภาพของประชาชนย่อมมีผลต่อการดำเนินชีวิต ดังจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีสุขภาพจิต สุขภาพกาย และสภาพแวดล้อมที่ดี แล้วย่อมส่งเสริมให้มีกำลังกาย กำลังความคิดในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว รวมทั้งชุมชนด้วย ส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิต สุขภาพกายและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีกลับส่งผลให้การพัฒนาด้านต่าง ๆ เป็นไปได้ยาก เนื่องจากประชาชนขาดพลังกายในการทำงาน ขาดพลังใจในการเผชิญกับปัญหา ดังนั้น งานด้านสาธารณสุขจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงทั้งทางด้านการส่งเสริมคุณภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพเพื่อกลับเข้าสู่สังคม และสามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ซึ่งทางรัฐบาลเองได้เห็นถึงความสำคัญของสุขภาพประชาชน โดยมีการกำหนดแผนพัฒนาสุขภาพในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในสังคมมีความสุขถ้วนหน้า สามารถพึ่งตนเองอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางเพื่อให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการประเทศ ที่มุ่งสู่ประสิทธิภาพ คุณภาพ และก้าวตามโลกได้อย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, หน้า 2-3)

พระประแดง เป็นเทศบาลระดับเทศบาลเมือง มีประชากร 12,021 คน (สำนักงานเทศบาลเมืองพระประแดง, 2549, หน้า 10) ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นเขตการค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ มีการอพยพประชากรจากชนบทสู่เมืองเพื่อเข้ามาทำงานในอัตราสูงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมจากชนบทเป็นเมืองอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากการบริการของเทศบาลไม่มีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะกลายเป็นวิกฤตในเขตเมืองส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนระดับการพัฒนาสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมภารกิจสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม 2) ด้านรักษาความสะอาด 3) ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข และ 4) ด้านสัตว์แพทย์ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่พบในงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ (สำนักงานเทศบาลเมืองพระประแดง, 2549, หน้า 27)

- (1) ประชาชนในเขตเทศบาลยังขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านสาธารณสุข

(2) การป้องกันควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่เขตเทศบาลมีการกำจัดพาหะนำโรคยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากเป็นตลาดสด และขาดการปรับปรุงสถานที่

(3) ปริมาณขยะในเขตเทศบาลมีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีการนำขยะนอกเขตเทศบาลมาทิ้งในเขตเทศบาล ตลอดจนพื้นที่ส่วนหนึ่งของเทศบาลเป็นตลาดสด ซึ่งยังขาดแคลนที่ดินสำหรับทิ้งขยะ และอุปกรณ์ในการกำจัดขยะไม่เพียงพอ

(4) ขาดความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยกันรักษาความสะอาด

ซึ่งในปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้เน้นการเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกาย และใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยเน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร โดยเทศบาลได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) เช่น โครงการอบรมสุขภาพิบาลอาหาร โครงการณรงค์รักษาความสะอาดในชุมชน โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน และโครงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

ผู้วิจัย จึงตระหนักถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ของเทศบาลในการตอบสนองความต้องการของประชาชนจึงสนใจศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง เพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาระบบการบริการให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำรงชีพในท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัย ซึ่งทำให้ประชาชนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นไปตามนโยบาย และเป้าประสงค์ที่ต้องการต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม 2) ด้านรักษาความสะอาด 3) ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข และ 4) ด้านสัตวแพทย์ ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ชุมชนที่อาศัย และระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชาชนที่มีบ้านเรือนอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพระประแดง และมีสิทธิเลือกตั้ง จาก 9 ชุมชน จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย

จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนมา 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 31-45 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส. ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนลัดตะนง จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ 4-6 คน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่พบว่า อาศัยอยู่มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในแต่ละด้าน ดังนี้

ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม	3.15	0.75	ปานกลาง
ด้านรักษาความสะอาด	3.47	0.84	ปานกลาง
ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข	3.12	0.73	ปานกลาง
ด้านสัตว์แพทย์	3.33	0.80	ปานกลาง
รวม	3.24	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) นอกจากนี้ได้มีการศึกษารายละเอียดของปัญหาในแต่ละด้าน ซึ่งจากผลการวิจัยพบดังนี้

1. ด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า ลักษณะของปัญหา คือ แหล่งชุมชนที่อาศัยอยู่มีกลิ่นรบกวนจากน้ำเน่าเสีย ตลาดสด ร้านเสริมสวย และร้านอาหารในเขตเทศบาลประกอบการไม่ถูกสุขลักษณะ และผู้ประกอบการแต่งกายไม่สะอาด อย่างไรก็ตาม ลักษณะปัญหาดังกล่าว มีปัญหาอยู่มีระดับปานกลาง

2. ด้านรักษาความสะอาด พบว่า ลักษณะของปัญหา คือ ปริมาณถังขยะในเขตชุมชนไม่เพียงพอ และไม่มีฝาปิดมิดชิด ประชาชนขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะมูลฝอยและไม่ให้ความร่วมมือในการคัดแยกประเภทขยะ ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยลงในท่อระบายน้ำทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน รวดคล่องปฏิบัติให้

บริการล่าช้า และ ในเขตชุมชนไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งนี้ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

3. ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข พบว่า ลักษณะของปัญหา คือ ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ โรคเอดส์ การป้องกันการติดยาเสพติดและสารเสพติด ประชาชนขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนครอบครัว การแนะนำดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับมารดาและเด็กทารก เด็กนักเรียนในเขตเทศบาลไม่ได้รับการฉีดวัคซีนอย่างทั่วถึง สภาพครัวเรือนขาดความอบอุ่น การกำจัดพาหะนำโรคยังไม่ทั่วถึง ลานกีฬาและสถานที่ออกกำลังกายไม่เพียงพอ ทั้งนี้ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านสัตวแพทย์ พบว่า ลักษณะของปัญหา คือ ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับการควบคุมและรับผิดชอบโรคสัตว์ การป้องกันโรคติดต่อ โรคติดเชื้อ หรืออันตราย หรือเหตุรำคาญจากสัตว์ และการให้บริการรักษาพยาบาลสัตว์ทั้งในและนอกสถานที่ไม่ทั่วถึง อย่างไรก็ตามลักษณะปัญหาดังกล่าว มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในแต่ละด้าน ดังนี้

ความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	3.47	0.75	ปานกลาง
ด้านรักษาความสะอาด	3.57	0.88	มาก
ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข	3.24	0.76	ปานกลาง
ด้านสัตวแพทย์	3.29	0.78	ปานกลาง
รวม	3.38	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) นอกจากนี้ได้มีการศึกษารายละเอียดของความ ต้องการในแต่ละด้าน ซึ่งจากผลการวิจัยพบดังนี้

1. ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่า ลักษณะของความต้องการ คือ การสร้างตลาดสด ร้านเสริมสวย ร้านอาหารในเขตเทศบาลให้ถูกสุขลักษณะ มีการควบคุมสถานประกอบการไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม และผู้ประกอบการแต่งกายให้ถูกสุขลักษณะ อย่างไรก็ตามลักษณะของความต้องการดังกล่าวอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง

2. ด้านรักษาความสะอาด พบว่า ลักษณะของความต้องการ คือ การจัดวางถังขยะไว้ตามจุดต่าง ๆ ในเขตชุมชนให้ทั่วถึงและเพียงพอ จัดหาถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด รมรงก์ให้ประชาชนทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง จัดบริการรถดูดสิ่งปฏิกูลได้อย่างรวดเร็ว จัดให้มีการขุดลอกท่อระบายน้ำ และสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในเขตชุมชน ทั้งนี้ พบว่า ลักษณะของความต้องการดังกล่าวอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง

3. ด้านศูนย์บริการสาธารณสุข พบว่า ลักษณะของความต้องการ คือ การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ โรคเอดส์ การป้องกันการติดยาเสพติดและสารเสพติด การวางแผนครอบครัว การส่งเสริมสุขภาพอนามัยมารดาและเด็ก การตรวจสุขภาพประจำปีแก่เด็กนักเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตแก่ประชาชนในชุมชน การจัดพันหมอกควันกำจัดขุขี้ที่เป็นพาหนะนำโรคไข้เลือดออก และการสนับสนุนการออกกำลังกายแก่กลุ่มเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้ พบว่า ลักษณะของความต้องการดังกล่าวอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง

4. ด้านสัตว์แพทย์ พบว่า ลักษณะของความต้องการ คือ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุม และรับผิดชอบโรคสัตว์ การป้องกันโรคติดต่อ โรคติดเชื้อ หรืออันตราย หรือเหตุรำคาญจากสัตว์ การจัดให้บริการรักษาพยาบาลสัตว์ทั้งในและนอกสถานที่อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ พบว่า ลักษณะของความต้องการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการเปรียบเทียบปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ พบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามอายุ พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในงานวิจัยเรื่องนี้ พบว่า ปัญหาของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรักษาความสะอาด ส่วนความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรักษาความสะอาด

จะเห็นได้ว่า ปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง ในอันดับแรกจะเป็นด้านรักษาความสะอาด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัญหาในเรื่องขยะ น้ำเสีย และความสะอาดในท้องถิ่นยังเป็นปัญหาอันดับต้นๆ ที่ทางเทศบาลไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จึงทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องที่ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอย ลงในท่อระบายน้ำทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน เรื่องปริมาณถังขยะในเขตชุมชนไม่เพียงพอ และไม่มีฝาปิดมิดชิด ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาริต กฤตลักษณ์ (2541, หน้า 182) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นของกองอนามัยและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว โดยผลกระทบขึ้น เช่น ปัญหาท่อระบายน้ำขาดการดูแลรักษาทำให้อุดตัน เป็นต้น

2. การเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จากการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีปัญหาและความต้องการต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกคนมีความต้องการที่จะมี

ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง คือ ต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงทำให้มีปัญหาและความต้องการเหมือนกัน ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ เชิดชัยภูมิ (2546, หน้า 91) พบว่า เพศของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคต

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า มีปัญหาและความต้องการต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติในการมองปัญหา และความต้องการต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปตามระดับอายุ เนื่องจากประชาชนที่มีอายุต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ เชิดชัยภูมิ (2546, หน้า 91) กล่าวว่า อายุของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความต้องการในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคต คือ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความต้องการในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคตต่างกัน

2.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า มีปัญหาและความต้องการต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะประชาชนที่มีอาชีพต่างกันจะมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันออกไป โดยกลุ่มที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา มีปัญหาและความต้องการมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าเทศบาลยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ เชิดชัยภูมิ (2546, หน้า 91) กล่าวว่า อาชีพของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคต กล่าวคือ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคตไม่แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน พบว่า มีปัญหาและความต้องการต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกันมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ของแต่ละชุมชน และความพึงพอใจในการให้บริการของเทศบาลที่ผ่านมา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสัน ชาญชัยวรวิทย์ (2542, หน้า 74) กล่าวว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะด้านการรักษาความสะอาดของเทศบาลเมืองศรีราชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน พบว่า มีปัญหาและความต้องการต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในระยะเวลา 6-10 ปี จะมีปัญหาและความต้องการมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในระยะเวลาช่วงอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในระยะเวลา 6-10 ปี นั้น ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และรับรู้ถึงสภาพ

ปัญหาในแต่ละชุมชนเป็นอย่างดี จึงทำให้มีความต้องการในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในระยะเวลาช่วงอื่นๆ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณรัตน์ หวังดี (2548, หน้า 75) กล่าวว่า ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของชุมชนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ค้นพบสาระสำคัญของการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาและความต้องการเร่งด่วนที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 เทศบาลควรเน้นการจัดหาถังขยะมูลฝอยในเขตชุมชนให้ทั่วถึง และเพียงพอกับปริมาณขยะ และจัดหาถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด เพื่อไม่ให้เกิดมลภาวะทางอากาศ
- 1.2 เทศบาลควรจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียในเขตชุมชน เพื่อลดแหล่งพาหะนำโรค
- 1.3 เทศบาลควรรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง
- 1.4 เทศบาลควรขุดลอกท่อระบายน้ำในชุมชนเดือนละ 1 ครั้ง
- 1.5 เทศบาลควรส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนเกิดความรู้ ความตระหนักในการแก้ปัญหาขยะโดยวิธีลดปริมาณขยะด้วยการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง
- 1.6 เทศบาลควรเน้นการพัฒนาตลาดสด โดยการปรับปรุงตลาดสดให้ถูกสุขลักษณะ
- 1.7 เทศบาลควรควบคุมสถานประกอบการไม่ให้มีการปล่อยมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม เช่น ร้านอาหาร ควรจะมีการจัดทำปล่องควัน เพื่อระบายควันจากการประกอบอาหาร เป็นต้น
- 1.8 เทศบาลควรจัดควบคุมสถานที่ปรุงอาหาร หรือจำหน่ายอาหารในเขตชุมชนและโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ โดยมีการตรวจสอบสถานที่ปรุงอาหาร หรือจำหน่ายอาหารให้ถูกหลักสุขาภิบาล
- 1.9 เทศบาลควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน และผู้ที่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อ หรืออันตราย หรือเหตุรำคาญจากสัตว์ และการควบคุม และรับผิดชอบโรคสัตว์ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันโรคติดเชื้อหรืออันตราย หรือ เหตุรำคาญจากสัตว์ได้อย่างถูกต้องวิธี
- 1.10 เทศบาลควรเน้นการจัดพ่นหมอกควันกำจัดยุงที่เป็นพาหะนำโรคใช้เลือดออกในเขตชุมชนให้ทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและเปรียบเทียบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในการให้บริการในด้านอื่น ๆ ของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ว่าในแต่ละหน่วยงานมีปัญหาและความต้องการอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการให้บริการของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงการปฏิบัติงานของเทศบาลอื่นๆ ที่มีคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

คมสัน ชาัญชัยวรวิทย์. “ความพึงพอใจประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะด้านรักษาความสะอาด

กรณีศึกษาเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.” ภาคนิพนธ์ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2542.

สาธิต กฤตลักษณ์. “ปัญหาในงานโยธาและงานสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

สำนักงานเทศบาลเมืองพระประแดง. กองวิชาการและแผนงาน. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมือง

พระประแดง พ.ศ. 2548-2552. กรุงเทพมหานคร : 2548.

อภิชาติ เชิดชัยภูมิ. “ความต้องการของประชาชนในการรับบริการของเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา

จังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

2546.

อรุณรัตน์ หวังดี. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปากแพรก

อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.